

Å koke suppe med positiv kraft!

Det er dystre utsikter for distriktsnorge. Statistikkene peker nedover. Barnefødsler, primærnæringene, sekundærnæringene... Det vil ingen ende ta på de nedadgående kurvene til statistisk sentralbyrå og andre utsendte myndigheter som forteller oss at det ikke er liv laga utenfor tettbygde strøk. Skulle ikke realistiske mennesker da selge kua og sjarken sporenstreks, legge ned skolen og hele kommunen og flytte til byen? Der verdiene skapes og samfunnet har råd til arbeidsplasser, store idrettsanlegg og kulturhus.

I jordbruksbygda Bø på Engeløya i Steigen ligger et ungdomshus som ble bygget av ei tyskerbrakke like etter andre verdenskrig. I følge statistikken skulle også denne vært nedlagt for mange år siden, men som løvetannen blomstrer den til tross for og på tross av alle som mener og trur det motsatte. Det skal mye til for å utrydde løvetanna, så lenge en ikke trekker den opp med rota.

Ungdomshuset i Bø drives av Ungdomslaget Vestfjord. Ungdomslag er ensbetydende med de mellom 4 og 94. Her er det nemlig sånn at alle er unge i ordets rette mening, og derfor ressurskraftige og bidragsdyktige!

Ungdomshuset ligger midt i smørøyet i den lille bygda med Norges vakreste utsikt. Her formelig snubler vi over aktivitetene. I løpet av et år er det rundt 20 arrangementer for store og små. Alt fra lørdagskafé, pensjonisttreff, barneteater og påskefrokost til blomsterauksjon, luciafeiring for de minste, ungdomsklubb og ”sjalabajs”, for å nevne noe.

10 års jubileum

Sjalabajs er en bygderevy eller en sjølskreven forestilling, med mål at aktørene skal ha det gøy under produksjonen og ikke minst gi publikum en opplevelse med humor, samfunnsrefleksjon og selvironi. I år var det 10 år siden starten, og jubileumssjalabajsen var en fabelaktig multimediaforestilling som målbandt publikum i to helaftener med satiriske blikk på Steigens fremtid. Herved anbefalt som en glimrende gavepakke til kommunaldepartementets julebord, med personlig invitasjon til kommunalministeren! Produksjonen er, som alt annet på ungdomshuset, resultatet av en demokratisk prosess der alle stemmer blir hørt og ivaretatt. Lokale ressurser i og utenfor bygda stiller opp for å bidra med sine ferdigheter. Bonden som er ekspert på tekniske krumspring brukes til den kunstferdige teknikken. En annen ressurssterk bonde står for mye av regien og øver inn rollene mellom kyrne under melkinga. Fjøsavløseren, læreren og kulturskolerektoren får utfolde sine skap-talenter som skuespillere. Filmskaperen fra nabobygda blir involvert i å lage filmen som fører publikum til sluken i verdenshavet. En pensjonert skulptør lager kostymer, bygdas gitarister sørger for musikken...alle har en viktig rolle og blir brukt på den måten de best kan bidra. I salen sitter barna, naboer, kollegaer og trofaste utenforbygdinge som er kommet for å overvære den sagnomsuste begivenheten. Det gir stolthet, samhold, tru på lokalsamfunnet og energi for løvetanna til å vokse i motvind.

Vitaminer til hverdagen

Etter en slik fremvisning kan en spørre seg hva som er motivasjonen bak å lage ei forestilling fra oktober til april, som kun vil bli vist to skarve ganger på et ungdomshus i en krets med rundt 120 innbyggere.

Spørsmålet ble stilt til en av drivkreftene bak "sjalabajsen", bonde av yrke og medlem i styret for UL Vestfjord, Ketil Erdal. - "Nærhet er stikkordet. Vi ønsker å skape møteplasser i nærmiljøet på tvers av aldersgrupper og interesser. Det gir et løft både for de som er involverte og for tilskuerne - å sammen skape en positiv motvekt til sentralisering og rasjonalisering. " Thor Holand, en annen bonde, politiker og aktiv deltaker i ungdomslaget hevder at det er viktigere å ha det trivelig enn å være flink! - "Kreativitet skaper mer enn prestasjonspress. Det gjelder både på scenen og i næringsutvikling. Har man det trivelig, så får man det til. Positiv motivasjon i ei tid som er fylt med nedadgående kurver gir nødvendige vitaminer til hverdagen og ringvirkninger til alle innbyggerne - både store og små." Som far til fire snakker han av egen erfaring. Barna blir involverte i ungdomslaget gjennom arrangementer for de minste, og de er stolte av sine foreldre som er skuespillere eller komitémedlemmer i arrangementer. De unge integreres i nettverket og blir uunnværlige medspillere i aktiviteten. Det å ha det gøy sammen fører til trivsel og pågangsmot, og løvetannfrøene spres for vinden. En dag etter endt utdanning, og med egen livserfaring i bagasjen, ønsker de kanskje å flytte hjem for å gi sine egne barn en smak av den samme suppa som de selv fikk i oppveksten. Alle har et eiendomsforhold til ungdomshuset og de som har lyst og vilje til å bidra får lov til å være med. Innflyttere får en gylden sjanse til å bli kjent med sine sambygdinge og bruer mellom generasjonene bygges gjennom et unikt samspill av energi mellom gammel - ung, historie - nåtid og hverdag - fest. Ungdomshuset i Bø fornyer seg i takt med tiden. Ingen er redde for å miste noe ved å la andre få slippe til. Alle er åpne for nye idéer og ønsker, og alle er velkomne til å gi sitt bidrag.

Det positive som drivkraft

Hva er så oppskriften på denne suppen, som er sinet så mange andre steder?

Konklusjonen er enstemmig blant UL Vestfjords "kokker".

God suppe kokes på positiv kraft! Troen på framtida og kulturen som limer det hele sammen og som skaper bygder der folk ønsker å bo - til tross for statistikken og stadige nedskjæringer. Mange ønsker å livnære seg av markens grøde og havets skatter og leve et liv fylt av nærhet til natur, folk og kultur - utenfor bykjernene. De vil forvalte kulturlandskapet - ikke kun som turistattraksjon men som levedyktige og livskraftige plasser å være stolte av. Det handler om viljen til å skape sterke røtter med natur og kultur som livsnerven til trivsel og samhold. Troen på at Norges vakre utstikkere vil trekke til seg folk som vil, kan og ønsker å bo og leve på kanten av verden. For det er jo utvilsomt gøy på landet, når sekken er naturen og posen er kulturen!

Og helt til slutt tilføyer bygdekvinnlaget at suppa sjølsagt bør krydres med løpstikke, som er naturens svar på Viagra. Det kunne bidra til oppadgående kurver!

Den serveres rykende varm med lokalprodusert løvetannvin.

Smakelig måltid.

Av Eva Bakkeslett, billedkunstner og kulturarbeider som bor og arbeider på Engeløya i Steigen.